

Warszawa, 22 września 2023 r.

Polskie Towarzystwo
Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS
Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich

Minister Sprawiedliwości
Sz. P. Zbigniew Ziobro

WNIOSEK

Szanowny Panie Ministrze,

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS oraz Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich zostały poproszone o wyrażenie opinii do proponowanego projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Nasze opinie były jednym z wielu głosów w tej sprawie, gdyż do konsultacji zaproszono wszystkie organizacje tłumaczy działające w Polsce. Wszystkie postulaty środowiska tłumaczy w Polsce zostały odrzucone. Proponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany de facto stanowią obniżkę stawek dla tłumaczy przysięgłych, gdyż zrezygnowano z szeregu korzystnych dla nas rozwiązań. W obecnej sytuacji gospodarczej i przy szalejącej inflacji wydaje się to całkowicie niezrozumiałe. **Z ogromnym ubolewaniem konstatujemy faktyczną pozorność tych konsultacji.** W tej sytuacji TEPIS oraz Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich czują się w obowiązku zabrać głos.

Od lat postulujemy konieczność urealnienia stawek, ale też rozwiązania innych problemów środowiska tłumaczy przysięgłych w Polsce. Stanowimy grupę bardzo wysoko kwalifikowanych biegłych Ministra Sprawiedliwości, których praca jest niezbędna do zapewniania bezpieczeństwa obrotu prawnego i środowisko nasze zawsze jest gotowe do współpracy z organami

wymiaru sprawiedliwości w tym zakresie.. Od tłumaczy przysięgłych oczekuje się gotowości tłumaczenia z języków obcych i na języki obce wszelkiego rodzaju tekstów, w tym specjalistycznych z zakresu prawa, techniki, medycyny czy ekonomii. Nasz egzamin zawodowy jest egzaminem dwustopniowym, o wysokim poziomie trudności i najniższym odsetku zdawalności pośród takich egzaminów państwowych jak egzamin radcowski, adwokacki czy notarialny.

Zawsze przyjmujemy z uznaniem i faktyczną wdzięcznością każde zwiększenie naszych stawek, gdyż jest to zgodne z naszymi postulatami, które formułujemy w oparciu o nakład pracy potrzebny do rzetelnego wykonania zleceń, na podstawie dziesiątków lat praktyki w zawodzie owocującej doświadczeniem, jeśli chodzi o codzienne problemy, przed którymi staje nasze środowisko. Tak jest też i tym razem.

Istotą problemu pozostaje ogromne niedoszacowanie wartości naszej pracy, co owocuje nie tylko pauperyzacją zawodu, ale też wręcz pogardliwym traktowaniem tłumaczy przysięgłych jako grupy zawodowej, której profesjonalizm nie znajduje żadnego odzwierciedlenia w pozycji społecznej i sile materialnej. **Jednocześnie mamy świadomość, że strona rządowa zdaje sobie sprawę z faktycznej wartości naszej pracy, a świadczą o tym stawki stosowane przez organa władzy w obrocie konsularnym.** Wynoszą one odpowiednio 90 Euro za stronę tłumaczenia uwierzytelnionego w krajach Unii Europejskiej i 80 funtów w Wielkiej Brytanii. **Różnica między urzędową stawką krajową a stawką konsularną przekracza 1200% – tysiąc dwieście procent – i jest ona faktyczną wielkością niedoszacowania wartości naszej pracy w stosunku do europejskich realiów rynkowych.**

Nie da się rozwiązać problemów naszego środowiska bez skokowego wzrostu nakładów na tłumaczenia uwierzytelnione z budżetu państwa, a zatem i skokowego obciążenia budżetu w tej części. Każda próba innego rozwiązania rzeczywistych problemów naszego środowiska, które odzwierciedlają różnice

między poziomem stawianych nam wymagań odnośnie do naszego poziomu umiejętności i wiedzy a poziomem wynagradzania efektów naszej pracy jest iluzoryczna i nie ma na celu faktycznej poprawy warunków naszej pracy.

Środowisko tłumaczy przysięgłych w Polsce jest świadome faktu, że strona rządowa wie, jaka jest faktyczna wartość wysoko specjalistycznych tłumaczeń uwierzytelnionych. Czujemy się głęboko rozczarowani pozornością konsultacji oraz faktem, że **żadna z postulowanych przez nas zmian nie została uwzględniona** przez naszego własnego Ministra.

Zmiany proponowane przez MS w tym kształcie są wysoce niekorzystne dla tłumaczy. Proponowana podwyżka jest de facto obniżką. Już teraz wśród tłumaczy da się słyszeć głosy bardzo dużego niezadowolenia i możemy mieć tylko nadzieję, że nie dojdzie do masowych protestów tłumaczy, co by oznaczało zablokowanie wielu spraw sądowych i zagrażałoby płynności obrotu prawnego.

Zatem, zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o pilne konsultacje ze środowiskiem tłumaczy. Uważamy, że niezbędny jest powrót do konsultacji w grupie roboczej jak to miało miejsce w 2019 roku – tylko wówczas uda się wypracować rozwiązanie, które będzie odzwierciedlało realia wykonywania naszego zawodu.

Pozostajemy z poważaniem,

Marta Czyżewska

TEPIS

Elżbieta Janssen-Stenko

Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich